

Szakképzési hozzájárulás teljesítése az agrárágazatban

A szakképzési hozzájárulás fizetésének célja, hogy hozzájáruljon a hazai szakképzés költségeihez. A hozzájárulásból befolyt bevételekből kerülnek támogatásra az állami fenntartású szakképző intézményekben megvalósuló, vagy a szakképzési megállapodás alapján folytatott iskola rendszerű képzések, ezek fejlesztése, valamint az iskolarendszeren kívüli felnőttoktatás. A hozzájárulás nyújt fedezetet az államilag finanszírozott létszám vonatkozásában a nemzeti felsőoktatásban a gyakorlatigényes alapképzési szak keretében megvalósított szakmai gyakorlatok, valamint a duális képzés keretében szervezett gyakorlati képzés támogatására.

1. A szakképzési hozzájárulás alanyai

1.1 A kötelezettek köre

A szakképzési hozzájárulás fizetésére kötelezettek a belföldi székhelyű gazdasági társaságok (Bt, Kkt, Kft, Rt), szövetkezetek, állami vállalat, tröszt, tröszti vállalat, közös vállalat, erdőbirtokossági társulat, vízgazdálkodási társulat, egyes jogi személyek vállalata és a leányvállalat, az ügyvédi iroda, végrehajtó iroda és a szabadalmi ügyvivő iroda, az egyéni vállalkozó, az egyéni cég, a tanulószerveződés alapján gyakorlati képzést folytató egyéb szervezet (a NAV-hoz történő bejelentkezés alapján).

1.2 Nem köteles szakképzési hozzájárulásra:

- lakásszövetkezet, szociális szövetkezet, iskolaszövetkezet,
- vízközmű társulat,
- büntetés végrehajtásnál a fogvatartottak kötelező foglalkoztatására létrehozott gazdálkodó szervezet,
- a finanszírozási szerződést kötött egészségügyi szolgáltató a közszolgáltatás ellátásával összefüggésben őt terhelő szociális hozzájárulási adó alapja után,
- az egyéni vállalkozó a saját szociális hozzájárulási alapja után (alkalmazottak után nem mentesül!)
- az egyéni cég, végrehajtó iroda, szabadalmi ügyvivő iroda, ügyvédi iroda, közjegyzői iroda személyesen közreműködő tagjának szociális hozzájárulási adó alapja után (alkalmazottak után nem mentesül!)
- a közhasznú nonprofit társaság a kedvezményezett tevékenységével összefüggésben a társaságot terhelő szociális hozzájárulási adóalap után,
- a számviteli törvény szerinti egyéb szervezet a szociális hozzájárulási adó alapja után.

Példa: Egy egyéni vállalkozónak 2016. szeptember hónapban 250.000 Ft vállalkozói kivétje volt. Két alkalmazottat foglalkoztat, munkabérük 180.000 Ft / fő / hó szeptember hónapban. Az egyéni vállalkozó szakképzési hozzájárulás fizetésére a két munkavállalója után kötelezett (360.000 Ft után) saját vállalkozói kivét után nem kell megállapítania a szakképzési hozzájárulást.

1.3 Az agrárgazdasághoz kapcsolódó egyéb szervezetek

A tanulószerveződés megkötésére jogosult egyéb szervezetnek minősül többek között az agrárpolitikáért felelős miniszter által fenntartott **szakképző iskola** az agrárpolitikáért, az erdőgazdálkodásért, az élelmiszer iparért, a halgazdálkodásért felelős miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítésre történő felkészítés keretében résztvevő tanulója tekintetében, ha a tanuló a szakképző iskola termelői tevékenységét folytató saját tangazdaságban, tanüzemében vesz részt gyakorlati képzésben.

Az egyéb szervezetek bejelentkezési kötelezettségüket papíralapon vagy elektronikusan tehetik meg a Nemzeti Adóhivatal felé. Cégbejegyzésre nem kötelezett jogi személyek, nonprofit szervezetek a 16T201, a civil szervezetek a 16T201CSZ, illetve az adóköteles tevékenységet folytató törzskönyvi jogi személyek (pl. polgár jogi társaság) a 160T201TSZ bejelentő lap használatával teljesítheti bejelentkezését. A bejelentkezés arra vonatkozik, hogy az egyéb szervezet a kötelezettségét gyakorlati képzés szervezésével teljesíti tanulószerveződés

alaján. Az egyéb szervezet a bejelentkezést követő hó első napjától válik a szakképzési hozzájárulás alanyává, legkorábban 2016. február 1. napjától.

1.4. Nem alanya a szakképzési hozzájárulásnak

Nem köteles szakképzési hozzájárulásra a büntetés-végrehajtásnál a fogvatartottak kötelező foglalkoztatására létrehozott gazdálkodó szervezet, az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 3. § f) pontjában meghatározott egészségügyi szolgáltató az egészségügyi közszolgáltatás ellátásával összefüggésben öt terhelő szociális hozzájárulási adóalap után, az egyéni vállalkozó a szociális hozzájárulási adóalapja után, ide nem értve az általa foglalkoztatottra tekintettel öt terhelő szociális hozzájárulási adó alapját, az egyéni cég, végrehajtó iroda, szabadalmi ügyvivő iroda, ügyvédi iroda, közjegyzői iroda tevékenységében a személyesen közreműködő tag a szociális hozzájárulási adóalapja után, ide nem értve az általa foglalkoztatottra tekintettel öt terhelő szociális hozzájárulási adó alapját, valamint a közhasznú nonprofit gazdasági társaság a társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény 6. számú melléklet E) fejezete alapján megállapított kedvezményezett tevékenység ellátásával összefüggésben a társaságot terhelő szociális hozzájárulási adó alapja után, és a számviteli törvény szerinti egyéb szervezet a szociális hozzájárulási adóalapja után. Nem alanya a szakképzési hozzájárulásnak többek között az egyház, a **mezőgazdasági őstermelő**, a magánnyugdíj pénztár, a sportegyesület, a kereskedelmi képviselő.

Példa: Egy mezőgazdasági őstermelő, aki érvényes betétlappal rendelkezik, méhészkedik és dinnyét termel. Bevétele a méz és a dinnye értékesítéséből keletkezik. A dinnye ültetését követően 3 munkavállalót foglalkoztat mezőgazdasági munkára határozott időre. A munkavállalók munkabére 111.000 Ft / hó.

A mezőgazdasági őstermelő nem alanya a szakképzési hozzájárulásnak, ezért a munkavállalók munkabére után nem kötelezett a szakképzési hozzájárulás megállapítására, a megállapított 333.000 Ft szociális hozzájárulási adó alapja után 27 % szociális hozzájárulási adót fizet, a 1,5 % szakképzési hozzájárulást nem.

2. Szakképzési hozzájárulás alapjának megállapítása

2.1. Szakképzési hozzájárulás alapjának általános meghatározása

A szakképzési hozzájárulási kötelezettség alapja a hozzájárulásra kötelezett szakképzési hozzájárulásról és a képzés fejlesztésének támogatásáról szóló 2011. évi CLV. törvény (Szht.) 3.§ 3. b) pontjában szabályozott szociális hozzájárulási adó alapja, mértéke annak 1,5 százaléka.

A szociális hozzájárulási adóról szóló 2011.évi CLVI. törvény (Szocho.tv.) értelmében a szociális hozzájárulási adó alapja a kifizetővel adófizetési kötelezettséget eredményező jogviszonyban álló természetes személyek részére kifizetett személyi jövedelemadó kötelezettség alá eső önálló és nem önálló tevékenységből származó bevételből az adóelőleg számításánál figyelembe vett jövedelem és a tanuló szerződés alapján a tanulónak ténylegesen kifizetett jövedelem, függetlenül attól, hogy az a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. Törvény 1. számú mellékletének 4.11. pontja értelmében a tanuló szerződés alapján kifizetett díjazás mentes a személyi jövedelemadó alól.

Az Szht. 3.§ 3. b) pontja alapján a szakképzési hozzájárulás tekintetében a szociális hozzájárulási adó alapjába a tanuló szerződés alapján ténylegesen kifizetett jövedelem nem tartozik bele, azaz kiveszi a szakképzési hozzájárulási kötelezettség megállapításának az alapjából.

A szakképzési hozzájárulási kötelezettség megállapítása szempontjából a szociális hozzájárulási adó alapját csökkenti azon munkavállalóknak kifizetett munkabérből 100 000 vagy 500 000 forint havonta, akik foglalkoztatására tekintettel a munkáltatót kedvezmény illet meg. Melyek ezek a kedvezmények?

A munkáltatót a vele munkaviszonyban álló munkavállaló munkabéréből a foglalkoztatás első két évében 100 000 forintig kedvezmény illeti meg, ha a munkavállaló

- olyan pályakezdőnek minősül, aki 25 év alatti, és a jogviszony létesítésének időpontjában nem rendelkezik 180 nap biztosítási idővel, és teljes munkaidőben foglalkoztatják (Szocho.tv.462/B § (2) bekezdés),
- tartósan álláskeresőnek minősül, azaz a munkaviszony létesítését megelőző 275 napon belül legalább 183 napig álláskeresőként nyilvántartott volt és teljes munkaviszonyban foglalkoztatják (Szocho.tv.462/C §),
- a szabad vállalkozási zónában működő vállalkozás által foglalkoztatott új munkavállalónak minősül, és teljes munkaidőben foglalkoztatják (Szocho.tv.462/E §),

- gyermekgondozási díjban, gyermekgondozást segítő ellátásban vagy gyermeknevelési támogatásban részesül és amellel vállal munkát, a munkaidő tartamától függetlenül,
- gyermekgondozási díj, gyermekgondozást segítő ellátás vagy gyermeknevelési támogatás folyósítását követően 45 hónapon belül foglalkoztatják, a munkaidőtartamától függetlenül (Szocho.tv.462/D§).
A munkáltatót az anyasági ellátások melletti vagy utáni foglalkoztatás esetén három évig illeti meg a kedvezmény, ha a munkavállaló legalább három gyermekre tekintettel családi pótlékra jogosult.

Az első három pontban említett esetben, ha a munkavállaló foglalkoztatása részmunkaidőben történik, a kedvezmény mértéke a részmunkaidő arányában csökken, azaz például négy órás foglalkoztatás esetén a kedvezmény mértéke 50 000 forint.

A szakképzési hozzájárulás alapját 500 000 forinttal csökkentheti havonta a munkáltató, ha doktori vagy ennél magasabb fokozattal vagy tudományos címmel rendelkező kutatót, fejlesztőt foglalkoztat. Ha a kutató foglalkoztatása részmunkaidőben történik, a kedvezmény a részmunkaidő arányában csökken (Szocho.tv.462/F§).

A Szochó. tv. foglalkoztatáshoz kapcsolódóan további kedvezményeket is biztosít a foglalkoztatók számára 100 000, 200 000, illetve 500 000 forintos értékhatárig, melynek mértéke a szociális hozzájárulási adó 14,5%-a, azonban ezek nem vehetők figyelembe a szakképzési hozzájárulás alapjának meghatározása szempontjából, mivel keletkezik szociális hozzájárulási adó fizetési kötelezettség, csak annak mértéke nem 27%, hanem 12,5%.

Példa: Egy mezőgazdasági Zrt heti négy órában foglalkoztat két fő pályakezdő fiatalt, akik a munkaviszony létesítésekor nem rendelkeztek 180 nap biztosítási idővel, két anyukát, akik Gyed folyósítása mellett létesítettek heti négy-négy órás munkaviszonyt, és egy fő teljes munkaidős tartósan álláskereső munkavállalót és van tíz fő tanuló szerződéssel foglalkoztatott tanulója, akik a tanuló szerződésük alapján 21 645 Ft díjazásban részesülnek. A szakképzési hozzájárulás alapjának a meghatározásakor a két fő pályakezdő után, miután négy órában foglalkoztatottak 50-50 ezer forint, a két fő gyed mellett foglalkoztatott anyuka után 100-100 ezer forint (függetlenül attól, hogy részmunkaidőben foglalkoztatottak) és a tartósan álláskereső után 100 ezer forint kedvezmény érvényesíthető. A tanulóknak kifizetett díjazás (10 fő * 21 645 Ft = 216 450 Ft) után a vállalkozásnak keletkezik 27%, 58 442 Ft szociális hozzájárulási adó kötelezettsége, azonban a szakképzési hozzájárulási kötelezettség alapjának megállapításánál ezt is figyelmen kívül kell hagyni.

A szakképzési hozzájárulási kötelezettség alapjának megállapításánál így a gazdálkodó szervezet összesen 516 450 forint adóalap csökkentő tételt vehet figyelembe.

2.2. Szakképzési hozzájárulás alapjának speciális megállapítása

2.2.1. Egészségügyi szolgáltatók A számviteli törvény hatálya alá tartozó egészségügyi szolgáltatóknak az öt terhelő szociális hozzájárulási adó alapját a számvitelről szóló törvény szerint megállapított éves árbevétele és az egészségbiztosítási szervtől származó árbevétele arányában, egyéb hozzájárulásra kötelezettnek az őket terhelő szociális hozzájárulási adó alapját az éves bevétele és az egészségbiztosítási szervtől származó bevétele arányában osztja meg. A kedvezményezett árbevétel alapján megállapított szociális hozzájárulási adó alap után szakképzési hozzájárulásra nem kötelezettek.

2.2.2. Közhasznú nonprofit gazdasági társaságok A közhasznú nonprofit gazdasági társaságnak az öt terhelő szociális hozzájárulási adó alapját a számvitelről szóló törvény szerint megállapított éves árbevételéből a kedvezményezett tevékenysége és a vállalkozási tevékenysége árbevétele arányában köteles szakképzési hozzájárulás fizetésére.

2.3. Szakképzési hozzájárulási kötelezettség mértéke

A szakképzési hozzájárulási kötelezettség mértéke a fentiek alapján megállapított szakképzési hozzájárulás alapjának (szociális hozzájárulási adó alapjának) 1,5 százaléka.

3. Szakképzési hozzájárulási kötelezettség teljesítése gyakorlati képzés szervezésével

3.1. Kapcsolódó fogalmak

3.1.1. Gyakorlati képzés: a szakképzésről szóló törvényben (2011.évi CLXXXVII. törvény) meghatározott gyakorlati oktatási tevékenység, továbbá a gyakorlatigényes alapképzési szak keretében folytatott gyakorlati képzés részeként szervezett minden olyan oktatási forma, amely a hallgatókat valamely munkakör ellátásához szükséges készségek, képességek és ismeretek megszerzésére készíti fel, és amelyeket a hallgatók az intézményben vagy azon kívül, a munkavégzéshez hasonló feltételek között, a szükséges eszközökön sajátítanak el, azzal, hogy a szükséges eszközök minimumát a szakmai és vizsgakövetelmények, a képzési és kimeneti követelmények tartalmazzák, és a képzés az ehhez szükséges képzési programok alapján folyik, és a

nemzeti felsőoktatási törvényben(2011. évi CCIV. törvény) meghatározott duális képzés keretében folytatott gyakorlati képzés

3.1.2. Nem főtevékenységként gyakorlati képzést folytató hozzájárulásra kötelezett: az a hozzájárulásra kötelezett, amelynek az árbevétele a tárgyévet megelőző két üzleti évben meghaladta a gyakorlati képzés után igénybe vehető éves csökkentő tételek 400 százalékát.

3.1.3. Kis és közép vállalkozás: az egyéni vállalkozó, egyéni cég, ügyvédi iroda, végrehajtó iroda, közjegyző iroda és 2004.évi XXXIV. törvény (KKV) szerinti mikro –kis - és középvállalkozás.**Középvállalkozásnak** tekintjük azt a vállalkozást, amelynek az összes foglalkoztatotti létszáma 250 főnél kevesebb, és az éves nettó árbevétele legfeljebb 50 millió eurónak megfelelő forintösszeg, vagy a mérlegfőösszege legfeljebb 43 millió eurónak megfelelő forintösszeg. A KKV kategórián belül **kisvállalkozásnak** minősül az a vállalkozás, amelynek összes foglalkoztatotti létszáma 50 főnél kevesebb, és az éves nettó árbevétele vagy mérlegfőösszege legfeljebb 10 millió eurónak megfelelő forintösszeg. **Mikrovállalkozás** kategóriába sorolható az a vállalkozás, amelynek az összes foglalkoztatotti létszáma 10 főnél kevesebb, és éves nettó árbevétele vagy mérlegfőösszege legfeljebb 2 millió eurónak megfelelő forintösszeg.

3.2. Gyakorlati képzés tanuló szerződés keretében

3.2.1. Tanuló szerződés kötésére jogosult szervezet

Tanuló szerződést az a gyakorlati képzést szervező gazdálkodó szervezet köthet, amely szerepel a gyakorlati képzés folytatására jogosult szervezetek közhiteles nyilvántartásában melyet a gazdasági kamara vezet. a nyilvántartásba vételnek meg kell előznie a tanuló szerződés megkötésének időpontját. A gyakorlati képzés tárgyi feltételeit a szakmai vizsgakövetelmények VI. fejezetében felsorolt eszközök, személyi feltételeit pedig a gyakorlati oktató személyének megléte jelenti. A gyakorlati oktató személyével szemben támasztott követelményeket a szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény X. fejezete tartalmazza.

3.2.2 Tanuló szerződés a felnőttoktatásban

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény (Szt.) 2015. június 12-től hatályos módosítása nemcsak új alapokra helyezte a szakmatanulás állami támogatását, hanem igen jelentősen bővíti a saját munkavállalók szakképzését is és jelentősen ösztönzi a vállalkozásokat, hogy gyakorlati képzés megszervezésével teljesítsék a szakképzési hozzájárulási kötelezettségüket. Az Szt. 29. §(1) bekezdése és 34. § (1) bekezdése alapján az állam által támogatott iskolai rendszerű szakképzésben ingyenes a tanuló részére – függetlenül az oktatás munkarendjétől – az első és felnőttoktatásban a második szakképesítésre történő felkészítés keretében az elméleti és a gyakorlati képzés, mely lehetőséget ad arra, hogy második állam által elismert szakképesítésre történő felkészítés keretében felnőttoktatásban részt vevő tanulókkal is köthető tanuló szerződés.

Tekintettel arra, hogy a felnőttoktatás a nappali, az esti és a levelező munkarendben, továbbá az ún. „egyéb sajátos munkarendben” is megszervezhető általában, az iskolai rendszerű szakképzésben tanuló szerződés ezen belül az esti, a levelező, az egyéb sajátos munkarend és a távoktatásos munkarendben akkor köthető, ha az adott szakképesítés az OKJ szerint *oktatható* ezekben a munkarendekben is. A szakképző iskolában a *nappali oktatás* munkarendje szerinti felnőttoktatás csak azok számára szervezhető meg, akik *még nem rendelkeznek* szakképesítéssel. Ez azt jelenti, hogy az első szakmájukat tanulók is köthetnek tanuló szerződést a felnőttoktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerinti felnőttoktatásban azonban csak ők. A másodszakmások tehát csak az esti és a levelező munkarend szerinti felnőttoktatásban köthetnek tanuló szerződést. A munkaviszony és a tanuló szerződéses jogviszony nem zárja ki egymást. A teljes munkaidőben folyó munkavégzést és a tanuló szerződés keretében megvalósuló gyakorlati képzést (tanulói juttatás, foglalkozási napló) azonban össze kell hangolni.

3.2.3. Tanuló szerződés tartalma, létrejötte, megszűnése

A tanuló szerződés tartalmazza—a gyakorlati képzést szervező szervezet adatait, a tanuló természetes személyazonosító adatait, a szakmai elméleti képzést nyújtó szakképző iskola adatait az OKJ-val azonos módon a szakképesítés megnevezését és a képzési időt. A tanuló szerződés kötelező eleme gyakorlati képzés helyének megnevezése, a tanuló gyakorlati képzéséért felelős személyének neve, a tanulót megillető pénzbeli juttatás összege, kifizetésének időpontja és a tanuló bankszámla száma amelyre a pénzbeli juttatást átutalják vagy befizetik. Fontos, hogy a tanuló szerződés tartalmazza a tanulói juttatás emelésének, csökkentésének a gyakorlati képzést szervező szervezetnél képzésben részt vevő valamennyi tanulóra érvényes egységes feltételeit és szempontrendszerét.

A szerződésben rögzíteni kell a gyakorlati képzést szervező szervezet által a tanuló biztosított egyéb juttatások és kedvezmények megjelölését, azok mértékét és nyújtásának feltételeit. A tanuló szerződés tartalmazza a

gyakorlati képzést szervező szervezet arra vonatkozó kötelezettségvállalását, hogy a tanuló számára - egészségvédelmi és munkavédelmi szempontból biztonságos munkahelyen - a szakképzési kerettantervnek megfelelő gyakorlati képzésről és nevelésről gondoskodik. Ha a gyakorlati képzés során a képző teljesítési megbízottat vesz igénybe, kötelező rögzíteni a tanuló szerződésben a teljesítési megbízott szervezet azonosítóját, a tanuló teljesítési megbízotthoz történő átirányításának időtartamát

A tanuló szerződés tartalmazza a tanuló arra vonatkozó kötelezettségvállalását, hogy a gyakorlati képzést szervező szervezet képzési rendjét megtartja, a képzésre vonatkozó utasításait végrehajtja, a biztonsági, egészségügyi és munkavédelmi előírásokat betartja, továbbá, hogy nem tanúsít olyan magatartást, amellyel a gyakorlati képzést szervező szervezet jogos gazdasági érdekeit veszélyeztetné.

A tanuló szerződés megszűnik

- ha a tanuló a befejező szakképző évfolyamot sikeresen teljesíti, az első, második szakképesítés esetén a második komplex szakmai vizsga utolsó napján,
- a szakképző iskolából való kizárással, vagy a tanulói jogviszonynak a nemzeti köznevelésről szóló törvényben szabályozott esetekben történő megszűnésének napján, amennyiben a tanuló az iskolai tanulmányait harminc napon belül más szakképző iskolában nem folytatja,
- a gyakorlati képzést szervező szervezet jogutód nélküli megszűnésének napján,
- a gyakorlati képzést szervező szervezetnek a gyakorlati képzésben való részvételtől eltöltő határozata jogerőre emelkedésének napján, azonnali végrehajtás elrendelése esetén a határozat közlésének a napján,
- közös megegyezéssel történő megszüntetés esetén a közös megegyezésben megjelölt napon,
- felmondás esetén a felmondás közlésétől számított tizenötödik napon,
- azonnali hatályú felmondás esetén a felmondás közlésének napján, továbbá a tanuló halálának napján.

3.2.4. Tanuló szerződésre vonatkozó munkajogi szabályok

A tanulót a tanuló szerződés alapján a keresőképtelensége esetén 10 nap betegszabadság illeti meg. A betegszabadság időtartamát meghaladó keresőképtelenség idejére a tanuló táppénzre jogosult. A betegszabadság a gyakorlati napjaira, míg a táppénz a naptári napokra illeti meg a tanulót.

A tanuló szerződés esetén is fontos, hogy a munkatörvénykönyvének a fiatal munkavállalók foglalkoztatására vonatkozó szabályai betartsuk. A fiatal munkavállaló (18 életévét be nem töltött) számára éjszakai munka, valamint rendkívüli munkaidő nem rendelhető el, napi munkaideje legfeljebb nyolc óra lehet. A fiatal munkavállaló számára legfeljebb egy heti munkaidőkeretet lehet elrendelni, négy és fél órát meghaladó beosztás szerinti napi munkaidő esetén, legalább harminc perc, hat órát meghaladó beosztás szerinti napi munkaidő esetén, legalább negyvenöt perc munkaközi szünetet, és legalább tizenkét óra tartamú napi pihenőidőt kell biztosítani.

3.2.5.A tanulók társadalombiztosítási jogállása

A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (Tbj.) 5.§ (1) bekezdésének c) pontja értelmében a tanuló szerződés alapján szakképző iskolai tanulmányokat folytató tanulók biztosítottak.

Ennek megfelelően a gyakorlati képzőnek a T1041-es nyomtatványon bejelentési kötelezettségük van. tekintettel arra, hogy a tanuló szerződés alapján kifizetett díjazás adómentességet élvez, a Tbj. járulék alapként a tanuló szerződés alapján ténylegesen kifizetett díjazás összegét határozza meg. A tanuló biztosított pozíciójából fakadóan 4% természetbeni, 3% pénzbeli egészségbiztosítási járulékot és 10% nyugdíjjárulékot fizet. A tanulót nem terheli 1,5% munkaerő-piaci járulék fizetési kötelezettség. A gyakorlati képzést folytató szervezet 27% szociális hozzájárulási adó fizetésére kötelezett a 2011. évi CLVI. törvény 455.§ (1) bekezdésének c) pontja alapján, alapja a tanuló szerződés alapján ténylegesen kifizetett díjazás. A gyakorlati képzőt a tanuló szerződéssel összefüggésben nem terheli szakképzési hozzájárulási kötelezettség.

3.2.6. Tanuló szerződés alapján járó pénzbeli juttatások

A tanuló szerződés alapján kifizetett pénzbeli juttatás havi mértékének legkisebb összege a Szt. 63.§-a alapján a szakképesítésre a szakmai és vizsgakövetelményekben meghatározott elméleti és gyakorlati képzési idő arányát figyelembe véve kerül meghatározásra. A tanulót a pénzbeli juttatás a tanuló szerződés hatálybalépésének napjától teljes hónapra illeti meg. Ha a tanuló szerződés a tanév megkezdése után hónap közben jön létre vagy

szűnik meg a tanulót a naptári napokkal arányos díjazás illeti meg. A tanulmányi kötelezettségének eleget tett tanuló pénzbeli juttatását az előző félévre megállapított juttatáshoz képest növelni kell, figyelembe véve a tanuló szorgalmát, tanulmányi eredményét, teljesítményét. A jogszabályi környezet kötelező mértékű emelést nem ír elő, azonban annak rögzítése, az emelés feltételeinek felsorolása a tanuló szerződésben elengedhetetlen, miután a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXLII. törvény (Szja.tv.) 1. számú melléklet 4.11. pontja a tanuló szerződésben rögzített díjat a tanuló adómentes bevételének minősíti.

A felnőttoktatásban résztvevő tanuló számára a tanuló szerződés alapján kifizetett pénzbeli juttatás havi mértéke ugyanazon szakképesítés megszerzésére irányuló nappali rendszerű iskolai oktatás szerinti képzésben tanuló szerződés alapján kifizetett tanulói pénzbeli juttatásának havi mértékével megegyezik. Ha az oktatás esti oktatás keretében folyik, a kötelező pénzbeli juttatás mértéke 60%, míg levelező képzés esetén 20%.

A kötelező pénzbeli juttatás nappali képzés keretében a Szt. 63.§-a alapján a hónap első napján érvényes minimálbér százalékában az alábbiak szerint alakul:

Ha	a	gyakorlati	képzési	idő	eléri	a
80%-ot	a	minimálbér 19,5%-a,	40%-ot	a	minimálbér 13,5%-a	
70%-ot	a	minimálbér 18 %-a	30%-pt	a	minimálbér 12%-a	
60%-ot	a	minimálbér 16,5%-a	20%-ot	a	minimálbér	10,5%-a
50%-ot	a	minimálbér 15%-a				

a kötelező pénzbeli juttatás a gyakorlati idő első félévére. A felnőttoktatásban esti és levelezőrendszerben részvevők esetén ennek a 60, illetve 20%-a a kötelező díjazás.

3.2.7. A tanulókat megillető egyéb juttatások

A tanulót a gyakorlati képzésével összefüggésben kedvezményes étkeztetés, útiköltség-térítés, munkaruha, egyéni védőfelszerelés (védőruha), tisztálkodási eszköz és kötelező egyéb juttatások illetik meg.

3.2.7.1. Kedvezményes étkeztetés

A tanuló részére a gyakorlati képzési napokon egyszeri kedvezményes étkeztést vagy étkezési költségeihez természetbeni hozzájárulást kell biztosítani.

Az étkezéstről meleg – kivételesen indokolt esetben hideg – élelem biztosításával a gyakorlati képzést szervező a helyileg szokásos módon köteles gondoskodni. A gazdálkodó szervezet akkor is köteles gondoskodni a tanuló étkeztetéséről, illetőleg viselni annak költségeit, ha a tanuló kiegészítő gyakorlati képzésére időlegesen más gazdálkodó szervezetnél vagy szakképző iskolában kerül sor (teljesítési megbízottnál).

Ha a gyakorlati képzést szervező a tanuló részére természetbeni hozzájárulást (étkezési utalvány, jegy stb.) biztosít, annak értéke nem lehet kevesebb a dolgozóknak juttatott étkezési hozzájárulás – a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvényben (Szja.tv.) meghatározott – értékénél.

Az étkeztetés biztosítására tehát a gyakorlati képzést biztosító szervezetnek többféle lehetősége is kínálkozik.

Az Szja t. 2016-ban a béren kívüli juttatások között nevesíti a szakképző iskolai tanulónak kötelező szakmai gyakorlatának ideje alatt a munkahelyi, étkeztetésnek minősülő szolgáltatás keretében a gyakorlati képző telephelyén működő étkezőhelyen biztosított természetbeni étkeztetést havi 12 500 forintot meg nem haladó mértékben. A juttatás abban az esetben is munkahelyi (üzemi) étkeztetésnek minősül, ha azt a munkáltató vagy az étkezőhelyet üzemeltető által kibocsátott utalvány ellenében lehet igénybe venni.

2016-ban szintén a béren kívüli juttatások között nevesíti az Szja tv. az Erzsébet- utalvány formájában juttatott étkezési utalványt, havi 8000 forint mértékig.

A 2016-ban a tanulóknak béren kívüli juttatásként biztosított étkeztetése után a gyakorlati képző a juttatás értékének 1,19-szerese után 15% személyi jövedelemadót és 14% egészségügyi hozzájárulást köteles fizetni, a gyakorlati képző adóterhe összesen 34,51%.

Az étkeztetés előbb felsorolt formái az Szja.tv. béren kívüli juttatásokat tartalmazó 71.§-ában 2017. január 1-től nem szerepelnek, az Szja.tv. 89.§ (6) bekezdésében található átmeneti rendelkezés értelmében egyes meghatározott juttatásnak minősülnek, és ennek megfelelően kell az adókötelezettséget is teljesíteni. Az étkeztetés, mint egyes meghatározott juttatás vértékének az 1,19-szerese után a gyakorlati képző helyet 15% személyi jövedelemadó és 27% egészségügyi hozzájárulási fizetési kötelezettség terheli, az adóteher összesen 49,98%.Mindez azt jelenti tehát, hogy a jogszabály szerint kötelező kedvezményes étkeztetés biztosítása 15,47%-kal több ráfordítást jelent a gyakorlati képzőhelyek számára.

3.2.7.2. Útiköltség- térítés

Útiköltség-térítés jár a tanulónak a lakóhelyéről a tanulmányok alatti vizsgára, a szakmai vizsgára, illetőleg a beszámolóra és vissza történő utazásához, ha azok megszervezésére nem a szakképző iskola székhelyén, vagy nem a tanuló állandó gyakorlati képzési helyén kerül sor. Az útiköltség-térítést -eltérő megállapodás hiányában -a gyakorlati képzést szervező fizeti. A gazdálkodó szervezet megtérítheti a tanulónak a lakóhelyéről a gazdálkodó szervezet gyakorlati képzési helyére és onnan vissza történő utazás költségeit is, ha az a helyi tömegközlekedési eszközökkel nem érhető el. Amennyiben a gyakorlati képzés nem az állandó gyakorlati képzési helyen, hanem azon kívül valósul meg, a tanulót utazási költség-térítés vagy a gyakorlati képzést szervező által használatos eszközökön történő térítésmentes utaztatás illeti meg. Az útiköltség-térítés adómentes, sem a tanulónak sem a gyakorlati képzőnek nem keletkezik közteher fizetési kötelezettsége a juttatás után továbbra sem.

3.2.7.3. Egyéb juttatások

A tanulót a gyakorlati képzés ideje alatt ugyanolyan tisztálkodási eszköz, továbbá ugyanolyan munkaruha, egyéni védőeszköz, védőital illeti meg, mint a vele azonos munkahelyen, illetőleg munkafeltételek között foglalkoztatott munkavállalót.

A munkaruha kihordási ideje két év. A gyakorlati képzést szervező azonban a gyakorlati képzésben eltöltött napok arányát, a tanuló életkori sajátosságait, továbbá a munkával járó szennyeződés mértékét figyelembe véve a tanuló szerződésben, ennél rövidebb kihordási időt is meghatározhat. A kihordási idő letelte után a munkaruha a tanuló tulajdonába kerül. Ha a tanulói jogviszony a kihordási idő letelte előtt szűnik meg, a tanuló a jó állapotban lévő munkaruhát visszaadhatja, vagy ha megtartja, köteles a munkaruha értékének arányos részét megtéríteni. A gyakorlati képzést szervező ettől eltekinthet, ha a tanulói jogviszony a szakmai tanulmányok befejezése miatt szűnik meg, és a tanuló a munkaruhát legalább egy évig használta.

Az Szja.tv. 1.számú mellékletének 8.8. alapján a nem pénzben biztosított juttatások közül adómentesnek minősül a jogszabály által előírt védőeszköz juttatás, melyet a szakmai gyakorlóhelyen a munkavállalókkal egységesen kötelezően használni kell. Továbbra is adómentes az Szja.tv.8.24. pontja alapján a munkaruha biztosítása a tanulók részére.

Amennyiben a gyakorlati képzést szervező átmenetileg a székhelyén, illetve az állandó gyakorlati képzési helyén kívül lévő munkahelyen szervezi meg a gyakorlati képzést, napi háromszori – térítési díj nélküli – étkezés, szállás és utaztatás illeti meg a tanulót. A juttatásokról a gyakorlati képzést szervező természetben köteles gondoskodni.

A szállás és utazás biztosítása adókötelezettséget nem keletkeztet, azonban az étkezés biztosítása egyes meghatározott juttatásként a gyakorlati képző számára 49,98% közteher fizetési kötelezettséget jelent.

A gyakorlati képzést folytató szervezet a tanulót a gyakorlati képzés más juttatási formában részesítheti. A juttatás történhet adómentes juttatás formájában vagy egyes meghatározott juttatásként.

3.3. Teljesítési megbízott igénybevétele a gyakorlati képzésben

A tanuló szerződés alapján gyakorlati képzést folytató gazdálkodó szervezet tekintetében az Szht. lehetőséget biztosít arra, hogyha nem rendelkezik a gyakorlati képzés teljesítéséhez szükséges feltételekkel, akkor a gyakorlati képzéshez teljesítési megbízottat vegyen igénybe. A tanulók teljesítési megbízotthoz történő átirányítása nem haladhatja meg a képzési idő tartamának az 50%-át.

A Szt. 2016. szeptember 1-i módosítása kapcsán ha a tanuló szerződés alapján gyakorlati képzést folytató gazdálkodónál hiányoznak a gyakorlati képzés feltételei, és az az iskolai tanműhelyben elsajátítható gyakorlattal megoldható, akkor a gyakorlati képzést szervező a szakképző intézménnyel, mint teljesítési megbízottal a tanulók átirányítására megállapodást köthet. Az átirányítás időtartama a teljes képzési időnek maximum 5%-a lehet. Az átirányításnak ezt az időtartamát az előbb említett 50%-os korlátnál nem kell figyelembe venni.

3.4. tanuló szerződés alapján elszámolható szakképzési hozzájárulási kötelezettséget csökkentő tételek

3.4.1. Alapcsökkentő tétel

A tanulószerveződés alapján gyakorlati képzést folytató gazdálkodó szervezet a szakképzési hozzájárulási kötelezettségét csökkentheti alap és kiegészítő csökkentő tétel figyelembe vételével.

Ha a tanulószerveződés a tárgyév teljes időtartama alatt fenn áll, az alapszökkentő tétel éves összegét tanulónként az alapszökkentő (453 000 Ft/év) összegének és a tanulószerveződésben megnevezett szakképesítéshez tartozó szakképesítésenkénti súlyszorzónak szorzata alapján lehet meghatározni. Amennyiben a tanulószerveződés a tárgyév teljes időtartamára nem áll fenn, a havi alapszökkentő tétel az éves összeg tizenketted része.

Példa:

Ha a tanulószerveződést hónap közben kötik meg, a havi csökkentő tételt a gyakorlati képző teljes mértékben figyelembe veheti, míg a tanulószerveződés hónap közben történő megszűnése esetén a csökkentő tételt arányosítani kell.

3.4.2. Kiegészítő csökkentő tételek alkalmazásának feltételei

3.4.2.1. Beruházás kiegészítő csökkentő tétel

A gyakorlati képzés költségeinek a szakképzési hozzájárulás terhére történő elszámolásánál figyelembe vehető gyakorlati képzési normatívák mértékéről és a csökkentő tételek elszámolásáról szóló 280/2011. (XII.20.) Korm. rendelet 2016. január 1-től hatályba lépő módosításával újabb elszámolási lehetőséget biztosít a gyakorlati képzést szervező gazdálkodó szervezetek számára a szakképzési hozzájárulási kötelezettség terhére. A hozzájárulásra kötelezett, aki a szakképző iskola tanulóval kötött tanulószerveződés alapján folytatott gyakorlati képzés szervezésével teljesíti hozzájárulási kötelezettségét, a tanulók után igénybe vehető alapszökkentő tétel mellett az oktatás célját szolgáló beruházáshoz is jelentős támogatást vehet igénybe az alap terhére a beruházás évében. **A beruházás kiegészítő csökkentő tétel kizárólag az éves elszámolásnál vehető figyelembe.**

A beruházás csökkentő tétel nagyságrendje függ az alapszökkentő nagyságától, a gyakorlati képzést folytató által foglalkoztatottak létszámától és a tanulószerveződéses tanulók létszámának átlagától.

Foglalkoztatotti létszám	Beruházás csökkentő tétel mértéke/év
1-10 főig	tanulói létszám* 453000*0,38 maximum 15 millió Ft/év
11-50 főig	tanulói létszám* 453000*0,18 maximum 15 millió Ft/év
50 fő felett	tanulói létszám* 453000*0,09 maximum 15 millió Ft/év

3.4.2.2. Oktatói kiegészítő csökkentő tétel

Az a kis és közép vállalkozásnak minősülő szakképzési hozzájárulásra kötelezett, aki szakképző iskola tanulóval kötött tanulószerveződés alapján nem főtevékenységként folytatott gyakorlati képzés szervezésével teljesíti hozzájárulási kötelezettségét, oktatói kiegészítő csökkentő tételt is elszámolhat a szakképzési hozzájárulási kötelezettségével szemben. Az oktatói kiegészítő csökkentő tétel mértéke évente tanulónként az alapszökkentő 21 %-a, azaz (453 000*0,21) 95 130 Ft/fő/év, előlegbevallásnál az éves csökkentő tétel 1/12-e vehető figyelembe.

3.4.2.3. Tanműhely- fenntartási kiegészítő csökkentő tétel

Azok a hozzájárulásra kötelezettek, akik a gyakorlati képzést kizárólag gyakorlati képzés célját szolgáló tanműhelyben folytatják, a kilencedik évfolyamos tanulók tekintetében tanműhely-fenntartási kiegészítő csökkentő tételt is elszámolhatnak a szakképzési hozzájárulási kötelezettségükkel szemben.

A csökkentő tétel éves mértéke a kilencedik évfolyamos tanulók létszámának és az alapszökkentő 25%-ának a szorzata, azaz (453000*0,25) 113 250 Ft/fő/év, az előlegbevallásnál ennek 1/12 része vehető figyelembe.

Példa Egy gyakorlati képzést szervező mezőgazdasági Zrt. a képzést nem főtevékenységként folytatja. Feltételezzük, hogy középvállalkozásnak minősülő (142 fő foglalkoztatott) szakképzési hozzájárulásra kötelezett, amely éves átlagban 25 fő mezőgazdasági gépész (ebből 15 fő 9. évfolyamos) tanuló gyakorlati képzését szervezi meg. A gyakorlati képzés céljára egy 10 millió forintos beruházást valósít meg, melyet a gépész tanulók gyakorlati oktatását szolgáló tanműhelyben üzembe is helyez. Az aktiválás évében a szakképzési hozzájárulási kötelezettségét éves szinten az alábbiak szerint csökkentheti:

1, Alapszökkentő tétel éves összege

tanulói létszám * alapszökkentő * szakképesítéshez tartozó súlyszorzó

$$25 \text{ fő} * 453\,000 * 1,6425 = 18\,601\,313 \text{ Ft/év}$$

2, Beruházás kiegészítő csökkentő tétel éves összege

tanulói létszám * alapnormatíva * 0,09

$$25 \text{ fő} * 453\,000 * 0,09 = 1\,019\,250 \text{ Ft /év}$$

3, Oktatói kiegészítő csökkentő tétel éves összege

tanulói létszám * alapnormatíva * 0,21

$$25 \text{ fő} * 453\,000 * 0,21 = 2\,378\,250 \text{ Ft/év}$$

4, Tanműhely- fenntartási kiegészítő csökkentő tétel éves összege

tanulói létszám * alapnormatíva * 0,25

$$15 \text{ fő} * 453\,000 * 0,25 = 1\,698\,750 \text{ Ft/év}$$

A szakképzési hozzájárulási kötelezettség terhére éves szinten elszámolható csökkentő tétel 23 697 563 Ft/év.

A hozzájárulásra kötelezett az adott év első 11 hónapjában a szakképzési hozzájárulási kötelezettség előlegét maga állapítja meg, elektronikus úton vallja be, és fizeti meg vagy igényli vissza. Az előleg bevallásnál a csökkentő tételek arányos részét figyelembe lehet venni.

A fenti példánál maradvá havonta 1 889 859 Ft kötelezettség csökkentő tétel vehető igénybe. A beruházás csökkentő tétel csak az éves elszámolásnál vehető figyelembe, az előleg bevallásoknál nem. Amennyiben a csökkentő tétel meghaladja a szakképzési hozzájárulási kötelezettséget, úgy az visszaigényelhető teljes mértékben, miután a példánkban kizárólag a tanulóval kötött tanuló szerződés alapján szervezett gyakorlati képzés szervezésével teljesíti hozzájárulási kötelezettségét a gazdálkodó szervezet.

A szakképzési hozzájárulási kötelezettség teljesítéséről éves elszámolást a tárgyévét követő év január 12. napjáig kell elkészíteni és az előleg és az éves kötelezettség közötti különbözetet ezen időpontig kell megfizetni, vagy lehet visszaigényelni.

4. Gyakorlati képzés együttműködési megállapodás keretében

4.1. Az együttműködési megállapodás feltételei

A tanulók gyakorlati képzése együttműködési megállapodás alapján abban az esetben folytatható, ha

- a gyakorlatra előírt képzési idő 40%-nál kevesebb,
- a gyakorlati képzés szervezője a szakképző iskola, és a gyakorlati képzést folytató szervezet csak a szorgalmi időszakot követő összefüggő szakmai gyakorlatot szervezi meg,
- a szakképző iskola csak részben rendelkezik a gyakorlati képzés feltételeivel, ezért a tanuló kiegészítő gyakorlati képzésére a gyakorlati képző szervezetnél kerül sor a kerettantervben meghatározott képzési idő legfeljebb 40%-ában,
- a tanuló képzésére költségvetési szervnél kerül sor, vagy
- a tanuló gyakorlati képzésére nem köthető tanuló szerződés (például a tanuló harmadik szakmát tanul).

Az együttműködési megállapodás a kamara ellenjegyzésével válik hatályossá.

4.2. Együttműködési megállapodás alapján a tanulókat megillető pénzügyi és egyéb juttatás, a tanulók társadalombiztosítási jogállása

A gyakorlati képző együttműködési megállapodás alapján a nappali rendszerű oktatásban résztvevő tanulónak illetve a nappali oktatás munkarendje szerint felnőttoktatásban résztvevő tanulónak szorgalmi időszakon kívüli összefüggő szakmai gyakorlatára pénzügyi juttatást köteles fizetni.

A pénzügyi juttatás mértéke az Szt. 65.§-a értelmében a minimálbér 15%-ának az 1,3- szerese havonta, hetente ennek a negyedrésze, azaz havi 21 645 forint, hetente 5 411 forint. Az együttműködési megállapodás alapján szakmai gyakorlaton lévő tanulók nem biztosítottak, a számukra jogszabály alapján kötelezően kifizetett díjazás ennek megfelelően adó és járulék mentes. A gyakorlati képzőt sem terheli közteher fizetési kötelezettség.

A szakmai gyakorlaton résztvevő tanulókat az Szt. 68.§-a alapján további kötelező juttatások is megilletik, melyek körére és adózási kötelezettségére a tanuló szerződésnél említett jogszabályi előírások vonatkoznak.

4.3. Együttműködési megállapodás alapján szervezett gyakorlati képzés esetén elszámolható szakképzési hozzájárulási kötelezettséget csökkentő tétel

A szakképzési hozzájárulási kötelezettséggel szemben a szakmai gyakorlatot biztosító szervezet csökkentő tételt vehet figyelembe a 280/201 (XII.28.) Korm. rendelet 4§ (2) bekezdésének értelmében. A gyakorlati képzési idő egy napjára vonatkozó csökkentő tétel az alapszabály 130-ad része, azaz 3 485 Ft/nap.

5. Gyakorlati képzés felsőoktatási intézmény hallgatói részére szervezett szakmai gyakorlattal

A szakmai gyakorlat célja a szakképzettségnek megfelelő munkahelyen, munkakörben az elméleti és gyakorlati ismeretek összekapcsolása, a szakma gyakorlásához szükséges munkavállalói kompetenciák munkafolyamatokban történő fejlesztése, az anyag-eszköz-technológia ismeretek és gyakorlati jártasságok, valamint a munkafolyamatokban a személyi kapcsolatok és együttműködés, feladatmegoldásokban az értékelő és önértékelő magatartás, az innovációs készség fejlesztése. A szakmai gyakorlat a felsőoktatási intézmény vagy az intézmény és a szakmai gyakorlólé hely által közösen meghatározott képzési tevékenység, amelyet a képzési és kimeneti követelményekben meghatározottak szerint a felsőoktatási szakképzési programnak, illetve a szak tantervének megfelelően terveznek, szerveznek és értékelnek.

A felsőoktatási intézmény és a szakmai gyakorlólé hely együttműködési megállapodást köthet a felsőoktatási intézmény hallgatóinak szakmai gyakorlata biztosítására. Az együttműködési megállapodást meg kell kötni, ha a szak, felsőoktatási szakképzés képzési és kimeneti követelményei hat hét vagy annál hosszabb szakmai gyakorlatot határoznak meg.

5.1. Az együttműködési megállapodásra vonatkozó szabályok

Az együttműködési megállapodásnak tartalmaznia kell az intézmény és a gyakorlati képző azonosító adatain kívül különösen az együttműködés módját, a szakmai gyakorlat kereteit, különösen a szakmai gyakorlat helyszínét, időtartamát (kezdő és befejező időpontját), esetleges szakaszait, azok kezdő és befejező időpontját, ha a hallgató duális képzésben vesz részt, az erre való utalást, a szakmai gyakorlólé helyen a szakmai gyakorlaton részt vevő hallgatók szakonként, felsőoktatási szakképzésenként, munkarendként meghatározott létszámát, a hallgatók díjazását, illetve annak hiányát, a szakmai gyakorlat felsőoktatási intézményi felelősét és a szakmai gyakorlatot biztosító gyakorlólé hely szakmai felelősét. Az együttműködési megállapodásban rögzíteni kell a szakmai gyakorlólé hely kötelezettségeit, így különösen a hallgatói munkaszerződés hallgatóval történő megkötésének kötelezettségét, a hallgató tanulmányainak megfelelő szakterületen történő foglalkoztatást, a szakmai gyakorlat folytatásához szükséges hely, eszköz, védőfelszerelés biztosítását, a szakmai gyakorlati tevékenység szakmai felügyeletét, irányítását, a hallgatók elsajátított szakmai tudásának, kompetenciáinak írásban történő értékelését, az együttműködési megállapodás időtartamát, duális képzés esetén továbbá a jelentkezők kiválasztásának módját, időbeli ütemezését.

5.2. Mit tekintünk duális képzésnek a felsőoktatásban

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. Törvény (Nftv.) 108.§-a értelmében duális képzés a műszaki, informatika, agrár, természettudomány vagy gazdaságtudományok képzési területen indított gyakorlatigényes alapképzési szakon, szociális munka alapképzési szakon, illetve a felsorolt képzési területhez tartozó mesterképzési szakon folytatott képzés azon formája, amelyben a szak - képzési és kimeneti követelményeknek megfelelően meghatározott, teljes idejű, a képzési időszakra, a képzés módszereire, a tanórára, a megszerzett tudás értékelésére egyedi rendelkezéseket tartalmazó - tanterve szerint a gyakorlati képzés a Duális Képzési Tanács által meghatározott keretek között, minősített szervezetenél folyik. A duális képzésben résztvevő hallgató számára a képzésben gyakorlati képzőként közreműködő vállalat előre meghatározott módon a felsőoktatási intézmény tananyagához szorosan illeszkedve, gyakorlati képzést nyújt a hallgatóknak. A felsőoktatási intézmény és a duális képzésben részt vevő gyakorlati képzőhely osztozik a képzés feladatain és a képzési időn.

5.3. Hallgatói munkaszerződés és tartalma

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011.évi CCIV.törvény (Nftv.) 44. § (1) bekezdése értelmében a hallgató hallgatói munkaszerződés alapján végezhet munkát a duális képzés képzési ideje alatt külső gyakorlólé helyen, a képzési program keretében, illetve a képzés részeként megszervezett szakmai gyakorlat vagy gyakorlati képzés során az intézményben, az intézmény által alapított gazdálkodó szervezetben vagy külső gyakorlólé helyen. A hallgatói munkaszerződés alapján munkát végző hallgató foglalkoztatására a munka törvénykönyvének a rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell. Ennek keretében például a hallgató gyakorlati képzési idejének

beosztását, napi munkaidejéről történő tájékoztatást, a hallgatói munkaszerződésben rögzített díjon felüli juttatásokra való jogosultságot, a hallgató és a gyakorlati képző kártérítési felelősségének szabályait. A hallgatói munkaszerződés kötelező tartalmi elemeit a felsőoktatási szakképzésről és a felsőoktatási képzéshez kapcsolódó szakmai gyakorlat egyes kérdéseiről szóló 230/2011.(VIII. 29.) Kormányrendelet 18.§-a részletesen tartalmazza.

E szerint a hallgatói munkaszerződésnek tartalmaznia kell a szerződő felek és a felsőoktatási intézmény természetes azonosítóin kívül többek között a képzési és kimeneti követelményekben meghatározottakkal azonos módon a szakképzettség megnevezését és a képzési időt, a hallgató napi munkaidejét, a hallgatót megillető díjazás összegét, illetve a díjazás hiányát, a hallgató szakmai gyakorlata felsőoktatási intézményi felelősének és a szakmai gyakorlólóhely szakmai felelősének személyét, a szakmai gyakorlólóhelyen a hallgató számára - a jogszabály alapján járó juttatásokon és kedvezményeken felül - biztosított egyéb juttatások és kedvezmények megjelölését, azok mértékét és nyújtásának feltételeit.

A hallgatói munkaszerződés tartalmazza a szakmai gyakorlólóhely arra vonatkozó kötelezettségvállalását, hogy a hallgató számára - egészségvédelmi és munkavédelmi szempontból biztonságos munkahelyen - a szakképzési programnak, illetve a tantervnek megfelelő szakmai gyakorlóról gondoskodik.

A hallgatói munkaszerződés tartalmazza a hallgató arra vonatkozó kötelezettségvállalását, hogy a szakmai gyakorlólóhely képzési rendjét megtartja, a szakmai gyakorlatot a követelmények alapján elvégzi, továbbá hogy a szakmai gyakorlati ismereteket a képességeinek megfelelően elsajátítja, a biztonsági, az egészségügyi és a munkavédelmi előírásokat megtartja és nem tanúsít olyan magatartást, amellyel a szakmai gyakorlólóhely jogos gazdasági érdekeit veszélyeztetné.

A hallgatót a duális képzés képzési ideje alatt díjazás illeti meg, amelynek mértéke legalább hetente a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) tizenöt százaléka (16 650Ft/hét), a díjat - eltérő megállapodás hiányában - a szakmai gyakorlólóhely fizeti. Az Szja tv. 1. sz. mellékletének 4.12. pontja értelmében adómentes bevételnek számít a hallgatónak szakmai gyakorlatára kifizetett díjazás havonta a minimálbér (111 000Ft) mértékéig. Az adómentesség hallgatói munkaszerződés alapján abban az esetben is fenn áll, ha a hallgató az elméleti oktatási szakaszban az adott hónapban nem tölti gyakorlatát a képző helyen (2016. szeptember 1-től 2015. szeptember 1-re visszamenőleges hatályú törvénymódosítás következtében.)

A képzési program keretében, illetve a képzés részeként megszervezett szakmai gyakorlatra költségvetési szervnél hallgatói munkaszerződés és díjazás nélkül is sor kerülhet. A hallgatót ez esetben is megilletik mindazon jogok, amelyeket a munka törvénykönyve biztosít a munkavállalók részére. A gyakorlati képzésben részt vevő hallgatóval e tevékenységére tekintettel a Kormány által meghatározott feltételekkel megállapodást kell kötni.

5.4. A hallgatók társadalombiztosítási jogállása

A gyakorlati képzésre kötött hallgatói munkaszerződés a Tbj. szabályai szerint nem hoz létre biztosítási jogviszonyt, azaz a hallgatók hallgatói munkaszerződés alapján nem válnak biztosítottá. A szociális hozzájárulási adóról szóló törvény 455.§ (3) bekezdésének d) pontja értelmében a hallgatói munkaszerződés alapján létrejött jogviszony nem eredményez szociális hozzájárulási adó kötelezettséget, minek következtében szakképzési hozzájárulási kötelezettség sem keletkezik.

5.5. Szakképzési hozzájárulási kötelezettség csökkentése hallgatók gyakorlati képzése esetén

Az államilag támogatott létszám tekintetében a gyakorlatigényes alapképzési szak és a duális képzés keretében folytatott gyakorlati képzés esetén a gyakorlati képzési normatíva napi összegét az alpnormatíva 100-zal történő elosztásával kell kiszámítani. Így az egy gyakorlati napra jutó csökkentő tétel (453 000Ft/év/100) 4 530Ft/nap. A tárgyévre vonatkozó csökkentő tétel összegét hallgatónként a gyakorlati képzési normatíva napi összege és a tárgyévben teljesített gyakorlati képzési napok számának szorzata képezi.

6. Saját munkavállalók képzési költségének elszámolási lehetősége a szakképzési hozzájárulás terhére

6.1. Saját munkavállaló képzésére történő felhasználás feltételei

A gyakorlati képzést folytató szervezet akkor élhet a saját munkavállaló képzési költségének a szakképzési hozzájárulás terhére történő elszámolás lehetőségével, ha havonta legalább 45 fő tanuló szerződéses tanuló gyakorlati képzését teljesíti. Jelentős könnyebbséget jelent 2016. január 1-től, hogy a 45 fő tanuló gyakorlati képzését cégcsoport szinten kell megvalósítani, azaz a partnervállalkozásoknál (2004.évi XXXIV. törvény 4.§ (2)-(6).bekezdése szerint) fennálló tanuló szerződéseket össze lehet számítani. A hozzájárulásra kötelezett

partner és kapcsolódó vállalkozásainál szervezett képzést a tanulók tekintetében együttesen kell figyelembe venni.

A részletes szabályokat a gyakorlati képzést végző gazdálkodó szervezetek saját munkavállalói részére szervezett képzés költségeinek a szakképzési hozzájárulás terhére történő elszámolásról szóló 21/2013.(VI.28.) NGM rendelet (továbbiakban: rendelet) tartalmazza.

Az Szht.) 5.§ d) pontja alapján a szakképzési hozzájárulási kötelezettség 16,5%-a saját munkavállalók képzésére fordítható amennyiben havonta 45 fő tanuló szerződéses tanuló gyakorlatát szervezi meg a gazdálkodó szervezet.

A 45 fő tanuló szerződéses tanuló meglétén túl a képzésre történő felhasználás további feltétele, hogy a képzés a felnőttképzési törvényben foglaltaknak megfelelően és ne távoktatás keretében folytatódjon. A képzésnek állam által elismert szakképesítés megszerzésére irányuló szakmai képzésnek, vagy támogatott egyéb szakmai képzésnek, illetve támogatott általános vagy egyéb nyelvi képzésnek kell lennie. A képzések minimális óraszámának el kell érnie képzésenként a 20 órát.

A képzéseknek a munkavállalók munkakörének betöltéséhez, a tevékenység gyakorlásához szükséges képzést, vagy a szakmai tevékenység magasabb szintű gyakorlását, mestervizsgához szükséges ismereteket elsajátító képzéseknek kell lennie. Szervezhető támogatott nyelvi és kombinált nyelvi képzés.

Támogatható a megváltozott munkaképességű, fogyatékossgal élő személyek sajátos képességeire tekintettel szervezett fejlesztő szakmai képzés, átképzés és továbbképzés, amelynek jelentős szerepe lehet a munkahely megtartásban.

6.2.A képzések szervezhetők külső és belső képzéssel egyaránt

6.2.1. Külső képzés

Külső képzésnek tekintjük azt a képzést, melyet a hozzájárulásra kötelezett saját munkavállalói részére, teljes egészében a saját szervezetétől elkülönült, a felnőttképzési törvény szerint akkreditált felnőttképzési intézmény közreműködésével valósít meg.

Külső képzés esetén a hozzájárulásra kötelezett és a képző intézmény szolgáltatási szerződést köt, melynek teljesítése alapján kiállított számla a bekerülési költség elszámolásának az alapja.

A munkáltató a munkavállalójával tanulmányi szerződésben vagy munkáltatói kötelezésben rögzíti a képzésre való kötelezést vagy a képzés támogatását. A külső képzőhely a képzésben résztvevő munkavállalóval köteles felnőttképzési szerződést kötni.

Külső képzés költsége szakképzésenként kiállított számla alapján, a külső képző intézmény által cégszerűen aláírt és csak az elszámolható analitikus adatokat tartalmazó költségkimutatás alapján számolható el.

Külső képzés esetén figyelembe vehető kiadások az alábbiak:

- képző intézmény által kiállított számla alapján a szolgáltatás és a képzés díja,
- az előzetes tudás felmérés díja
- jogszabályban meghatározott vizsga- és vizsgáztatási díj,
- munkavállalóknak véglegesen átadott, képzés során használt tankönyvek, taneszközök költségei,
- képzéssel összefüggésben igazolt utazási és szállás költségek
- a képzésben résztvevő munkavállalók számviteli törvény szerinti személyi jellegű költségei.

6.2.2. Belső képzés

Belső képzés az a képzés, melyet a hozzájárulásra kötelezett teljes egészében saját munkaszervezetén belül, bejelentett képzési programnak megfelelően valósít meg. Ezen képzések ráfordításait képzésenként, elkülönített számlán köteles a munkáltató nyilvántartani.

Belső képzés esetén figyelembe vehető kiadások:

- oktatók részére fizetett juttatás és járulékai,
- külön jogszabályban meghatározott vizsga és vizsgáztatás díja,
- a képzés során felhasznált, a munkavállalóknak véglegesen átadott tankönyvek, taneszközök díjai
- felhasznált tárgyi eszközök képzéssel arányos, igazolt bérleti díja
- képzési projekthez kapcsolódó tanácsadás költségei
- gyakorlati képzéshez felhasznált anyagok igazolt költsége
- képzéshez biztosított munkaruha, védőruha igazolt költsége
- képzéssel összefüggő utazás, szállás díja, amennyiben a képzés nem a munkahelyen történik
- egyéb a képzéssel összefüggő, igazolt költségek (pl. terembérleti díj, stb.)

- a képzésben résztvevő munkavállalók személyi jellegű ráfordításai, és általános költségei (adminisztrációs költségek, rezsiköltségek) amikor ténylegesen részt vettek az órákon.

Mindkét képzési módnál lehetőség van az áthúzódó képzések költségeinek teljesítményarányos elszámolására. A hozzájárulásra kötelezetteknek a saját munkavállalók képzési költségeiről a tárgyévet követően, január 12-ig a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Hivatal felé kötelesek beszámolni. Az adatszolgáltatási kötelezettséget a rendelet mellékletei szerinti kötelező adattartalommal kell megtenniük. A bejelentőlaphoz az adatokat képzésenkénti bontásban kell szerepeltetni. A határidő elmulasztása jogvesztő, azaz később nem pótolható.

6.2.3. Milyen korlátokat kell figyelembe venni a saját munkavállaló képzése kapcsán?

- A képzéseknek legalább 20 óra időtartamúnak kell lenniük.
- A képzésben résztvevő munkavállalók, oktatók, tanácsadók személyi jellegű ráfordításaiból elszámolható költség havi mértéke nem haladhatja meg a tárgyévet megelőző második évre vonatkozó versenyszférában elért havi átlagkereset kétszeresét, 2016-ban (252 664*2), 505 328 forintot, egy napra 22 969 forintot, egy órára vetítve 2 871 forintot.
- A képzés költségének egy órára jutó, a szakképzési hozzájárulás terhére elszámolható mértéke nem haladhatja meg a képzésben résztvevőnként és képzési óránként a minimálbér 6%-át, azaz 6660 forintot
- A saját munkavállaló szakképzési hozzájárulás terhére történő képzése állami támogatásnak minősül, ezért a képzések bekerülési költségéből csak a rendelet 10.§-ában meghatározott mértékben számolhatók el a szakképzési hozzájárulási kötelezettséggel szemben. A szakképzési hozzájárulás terhére elszámolható költségek maximális támogatás intenzitása nem haladhatja meg az elszámolható költségek 50%-át. A maximális támogatás intenzitás növelhető 70%-ig megváltozott munkaképességű vagy hátrányos helyzetű munkavállalók képzése esetén 10 százalékponttal, és további 10 százalékponttal ha közép vállalkozásról, vagy további 20 százalékponttal ha mikro vagy kis vállalkozásról van szó.

Példa:

Egy társaság éves szociális hozzájárulási adó alapja 250 000 000Ft, a szakképzési hozzájárulási kötelezettsége ennek 1,5%-a, azaz 3 750 000Ft melyből 16,5% 618 750 Ft fordítható saját munkavállaló képzésére.

A társaság saját munkavállalóját nyelvi képzésre iskolázza be, melyre külső oktatásszervező céggel szolgáltatási szerződést köt. A munkavállaló és a munkáltató tanulmányi szerződésben rögzítették a felek kötelezettségeit, és a munkavállaló az oktatást szervező céggel felnőttképzési szerződést kötött.

Az elszámolás a 2162013.(VI.18.) NGM rendelet értelmében az alábbiak szerint alakul:

Képzési óraszám /óra	50
Korlátok:	
Minimálbér 6%-a /Ft/ó	6 660,00 Ft
Maximális személyi jellegű költség Ft /ó /fő (252 664Ft*2/22/8)	2 871,00 Ft
Szakképzési hozzájárulási kötelezettség 16,5%-a / Ft	618 750,00 Ft
Képzés díja	200 000,00 Ft
Tankönyv	40 000,00 Ft
Utazás, szállás	10 000,00 Ft
I. Képző intézmény által leszámolt összeg / Ft	250 000,00 Ft
II Vizsgadíj /Ft	30 000,00 Ft
III. Összesen /Ft	280 000,00 Ft
IV. Ténylegesen felmerült személyi jellegű költség (3200Ft/ó) /Ft	160 000,00 Ft

V. Személyi jellegű elszámolható költségek/Ft	143 550,00 Ft
VI. Képzésre elszámolható költség /Ft (III+V.)	423 550,00 Ft
Az elszámolás korlátai /Ft	
Támogatás intenzitás 50%	211 775,00 Ft
Támogatás intenzitás 60%	254 130,00 Ft
Támogatás intenzitás 70%	296 485,00 Ft
Maximális óradíj korlátja	333 000,00 Ft

A fenti példából kiderül, hogy a képzés teljes költségére fedezetet nyújtana a szakképzési hozzájárulási kötelezettség 16,5%-a, azonban a támogatás intenzitás a teljes költség elszámolásának gátat szab. Ha a példánkban középvállalkozás küldi megváltozott munkaképességű munkavállalóját nyelvi képzésre, mely a munkavállaló munkahelymegtartásának feltétele, abban az esetben az 50%-os támogatás intenzitás 10% ponttal emelhető a megváltozott munkaképességű munkavállaló képzése miatt és további 10%-kal a középvállalkozás minősítése miatt. Ezáltal a támogatás intenzitás 70%-ra emelhető, azaz a képzés költségéből 296 485 Ft számolható el a szakképzési hozzájárulási kötelezettség terhére. A korlátok közül mindig a legszűkebb keresztmetszet vehető figyelembe, ezért az óradíj korlát jelen esetben szóba sem kerül.

7. Szakképzési hozzájárulási kötelezettség elszámolása, bevallása, önellenőrzése

7.1. A szakképzési hozzájárulás elszámolása

Ha a szakképzési hozzájárulásra kötelezett kizárólag együttműködési megállapodás, illetve gyakorlatigényes alapképzési szakon szervezett gyakorlati képzés szervezésével teljesíti hozzájárulási kötelezettségét, a csökkentő tételeket csak a kötelezettsége mértékéig veheti figyelembe, visszaigénylési pozícióba nem kerülhet.

Ha a kötelezett bruttó kötelezettségét részben vagy egészben tanulószerveződés vagy duális képzés keretében szervezett gyakorlati képzéssel teljesíti, és az alap és kiegészítő csökkentő tételek a bruttó kötelezettségét meghaladják, a teljes összeget visszaigényelhetik, amennyiben kis-és középvállalkozásoknak minősülnek. Ha nem minősülnek kis-és középvállalkozásnak a visszaigénylési lehetőségük legfeljebb a tanulószerveződés és a duális képzésre elszámolható alapszökkentő tétel erejéig van.

7.2. A szakképzési hozzájárulás bevallása, visszaigénylése, önellenőrzése

A hozzájárulásra kötelezett az év 11 hónapjában szakképzési hozzájárulási előleget vall be és fizet meg vagy igényel vissza a 1608 A-02-es bevallásban a tárgyhónapot követő hónap 12. napjáig.

Az előlegek mértéke a tárgyhavi kötelezettség azzal, hogy a gyakorlati képzésre elszámolható alap és kiegészítő csökkentő tételek, valamint a saját munkavállaló képzése vonatkozásában a pénzügyileg teljesített időarányos költség az előlegfizetésnél figyelembe vehető. Miután előlegbevallásról beszélünk, ha változás következik be a bevallást előleg tekintetében is önellenőrizni kell, nem elegendő az éves bevallásban rendezni azt.

A kötelezett a szakképzési hozzájárulás éves alapját és éves kötelezettségét a csökkentő tételek figyelembe vételével a tárgyévet követő január 12-ig maga állapítja meg, vallja be és fizeti meg vagy igényli vissza.

Visszaigénylésre vonatkozó szabályok:

- **nonprofit gazdasági társaságok**, ha főtevékenységként gyakorlati képzőhelynek minősülnek, szakképzési hozzájárulási kötelezettségüket **csak 0-ig csökkenthetik**.
- ha a kötelezett részben vagy egészben **tanulószerveződéssel vagy duális képzés szervezésével teljesíti** a szakképzési hozzájárulási kötelezettségét, és az alap és kiegészítő csökkentő tételek összege meghaladja a bruttó kötelezettséget, **kkv** esetén a bruttó kötelezettséget meghaladó teljes összeg visszaigényelhető, **nem kkv** esetén a bruttó kötelezettséget meghaladó összeg, de legfeljebb a tanulószerveződés és a duális képzés csökkentő alapján elszámolt alap csökkentő tétel igényelhető vissza.

- **Nem nevesített egyéb szervezetek** (Szht. 2.§ (1) bek. h) pontja és 8. § (1b) szerint, a köznevelési intézmények kivételével az egészségügy, az egészségügyi technika, a szociális, pedagógia, a képző és iparművészet, hang film és színháztechnika ágazatba tartozó, valamint a honvédelemért felelős miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítések esetén a gyakorlati képzést szervező költségvetési szervként működő intézmény, alapítvány, egyesület, egyházi jogi személy és ezek fenntartásában működő intézmények) a tanulószereződéses tanulók gyakorlati képzése után igénybe vehető csökkentő tétel és az elszámoló bevallásban a beruházás csökkentő tétel összegét igényelhetik vissza.
- **Nevesített egyéb szervezetek** (agrár politikáért felelős miniszter, az erdőgazdálkodásért felelős miniszter, az élelmiszer iparért felelős miniszter, a honvédelemért felelős miniszter hatáskörébe tartozó szakképesítésekre történő felkészítés keretében végzett gyakorlati képzők) a tanulószereződéses tanulók gyakorlati képzése után a súlyszorzók nélküli alapnormatíva 100 %-ával csökkenthetik a bruttó kötelezettségüket, az alapnormatíva összegét igényelhetik vissza.

2016.	FŐTEV GYAK KÉPZ.	KKV	CSÖKKENTŐ TÉTELEK				VISSZAIGÉNYLÉS
			ALAP	KIEGÉSZÍTŐ			
				beruházási	oktatási	tanm. fennt.	
Szakképzési hozzájárulásra kötelezett (üzemi képzőhely)	nem	nem	igen	igen	nem	igen	a bruttó kötelezettség mértékét meghaladó összeg, de legfeljebb az alap csökkentő tétel
Szakképzési hozzájárulásra kötelezett kis és középvállalkozás	nem	igen	igen	igen	igen	igen	az alap és a kiegészítő csökkentő tételnek a bruttó kötelezettség mértékét meghaladó teljes összeget
Főtevékenységként gyakorlati képzést folytató nem KKV	igen	nem	igen	igen	nem	nem	a bruttó kötelezettség mértékét meghaladó összeg, de max az alap csökkentő tétel
Főtevékenységként gyakorlati képzést folytató KKV	igen	igen	igen	igen	nem	nem	az alap és a beruházási csökkentő tételeknek a bruttó kötelezettség mértékét meghaladó teljes összege
Gyakorlati képzést folytató egyéb szervezet (nem agrár és nem honvéd)			csak AN (súlyszorzó nélkül)	nem	nem	nem	csak az alapnormatíva összegét

**Készítette: Kissné Horváth Marianna - Greskóné Koller Krisztina
Saldo Zrt.**